

У. НАВУМАЎ
СЫЙШОЎ
МАЛАВЯДОМЫЯ
ПАДРАБЯЗНАСЦІ
АДСТАЙКІ

СТАР. 5

ТУТ
І ЦЯПЕР

СТАР. 7

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ТРЫУМФ
БЕЗ ЭЙФАРЫІ
ШТО СВЕЦІЦЬ
НАШАЙ ФУТБОЛЬНАЙ
ЗБОРНАЙ

08.04-14.04.2009 г.

10 ГОД БЕЗ КАРПЕНКІ...

6 красавіка 1999 года Беларусь страціла аднаго з лепшых сваіх сыноў, якога шмат хто бачыў лідэрам нацыянальнага маштабу.

Дагэтуль не сціхаюць спрэчкі на тэму, ці была выпадковай смерць віц-спікера Вярхоўнага Савета 13-га склікання фактычна напярэдадні прэзідэнцкіх выбараў 2001 года.

Як сведчыць яго былы памочнік па Вярхоўным Савеце Валерый Костка, верхнія планкай умоўна рабочага ціску Генадзя Дзмітрыевіча ў тыя часы з'яўлялася метка 150—160. У дзень, калі памёр Генадзь Карпенка, гэтая метка перасягнула за 300...

Як сцвярджае той жа Костка, прыйдзе час, і поўная праўда аб смерці Карпенкі стане вядома мільёнам беларусаў. А пакуль, пэўна, многім з нас цікава даведацца, якім на самай справе быў гэты сапраўды незвычайны, унікальны чалавек — вучоны (яго навуковыя распрацоўкі дагэтуль выкарыстоўваюцца ў высокатэхнічнай вытворчасці), дырэктар (завод паштовай металургіі пры ім атрымаў другое дыханне), гаспадарнік (Маладзечна за кароткі тэрмін стаў адным з самых развітых гарадоў Беларусі), спартсмен (у свой час ён з'яўляўся суддзей міжнароднай катэгорыі па футболе), руліўца роднай мовы і ўвогуле культурнага жыцця краіны (менавіта ён заснаваў шматлікія тэатральныя і музычныя фестывалі агульнанацыянальнага маштабу), клапатлівы муж і бацька.

Асобнае слова пра Карпенку-палітыка. Шмат якія аналітыкі перакананы, што Генадзь Дзмітрыевіч мог стаць лідэрам нацыянальнагамаштабу, аб'яднаць усіх апанентаў рэжыму і даць дастойны адпор Аляксандру Лукашэнку на

Генадзь Карпенка са сваімі дзецьмі

прэзідэнцкіх выбараў 2001 ці 2006 гадоў.

Праўда, ёсьць і скептыкі гэтага меркавання.

Напрыклад, палітолаг **Валерый Карбалевіч** для "Тут і цяпер" сказаў, што на тых выбараў прэзідэнта ўвогуле не было анікай рэальнай альтэрнатывы цяперашняму кіраўніку дзяржавы: "Генадзь Карпенка сапраўды быў выбітным дзеячам, гаспадарнікам, палітыкам, вучоным. І, канечне, вельмі дзіўна, калі ў такім узросце (49 гадоў. — В.А.), мужчына, што называецца, у поўным росквіце сіл сыходзіць з жыцця. Вельмі цяжка сказать, што было б падчас двух наступных прэзідэнцкіх кампаній, калі б Карпенка застаўся жывы. Магутолькі выказаць меркаванне, што быў бы іншы расклад і куды мацнейшая барацьба за прэзідэнцкае крэсла. Але ўсё

ж такі перамагчы Лукашэнку ў тыя гады не мог нікто. І паглыбляцца ў прычины такога раскладу не мае сэнсу".

Праўда, другі палітолаг, **Алег Дзесюкевіч**, у размове з карэспандэнтам **нашага выдання** прытырмліваецца іншай думкі: "Генадзь Карпенка і так ужо ў значнай ступені аб'яднаў апазіцыю яшчэ на першым Кангрэсе дэмакратычных сіл. Яму, у адрозненне ад усіх вядомых апазіцыянераў, верылі ўсе слай нашага насељніцтва. Карпенка быў сваім для наменклатуры і нацдэмаў, для людзей мастацтва і рабочых і, што вельмі важна, для Усходу і Захаду.

Ні ў якіх змовах ці здрадах заўважаны не быў. Пры ім праста былі б ЯКАСНА іншыя апаниенты рэжыму. І ўжо адно гэта давала веры ў любы пачын каманды Генадзя Карпенкі. Таму

пры такім раскладзе шансы на перамогу над Лукашэнкам былі дастаткова вялікімі. У рэшце рэшт, вынікі апошняга апытання НІСЭПД сведчаць, што электарат давярае Лукашэнку не таму, што ён моцны, а таму, што апазіцыя слабая. Пры Карпенку апазіцыя не магла быць слабой апрыёры".

У любым выпадку, нікто не будзе спрачацца аб тым, што Генадзь Карпенка быў і застаецца для сучаснай і будучай Беларусі неардынарнай і знакавай асобай.

"Тут і цяпер" першай друкуне ўрыйкі з кнігі "Генадзь Карпенка: хроніка разбітых надзеяў", якая нядаўна пабачыла свет. У ёй расказваецца пра малавядомыя шырокай грамадскасці факты з жыцця архітэктара "Горада сонца".

Заканчэнне на стар. 3

ЦІ ЗМЯНІЎСЯ АПОШНІМ ЧАСАМ ВАШ СЯМЕЙНЫ БЮДЖЭТ?

Нават пры аптымістычным прагнозе сярэдні заробак у 2010 годзе будзе складаць толькі 1,15 мільёна рублёў. Міністэрства эканомікі Беларусі прагназуе зняжэнне рэальнай зарплаты ў 2009 г. на 8,7 працэнта ў параўнанні з 2008 г. пры песімістычным сцэнарыі развіцця эканомікі. Аб гэтым агенцтву ПРАЙМ-ТАСС паведаміла крыніца, блізкая да ўрада.

Захаванне песімістычнага сцэнарыя развіцця эканомікі ў 2010 г. прадугледжвае зняжэнне рэальнага заробку на 4,1%.

Аптымістычны сцэнарый мяркуе захаванне рэальнай зарплатной платы ў 2009 г. на ўзроўні 100% ад узроўню 2008 г. і некаторы рост рэальнай зарплаты ў 2010 г. на 1,5%.

Сярэднемесячны памер зарплаты Міністэрства эканомікі прагназуе на ўзроўні 930 тыс. у 2009 г. і 1,008 млн у 2010-м у рамках песімістычнага сцэнарыя.

Развіццё эканомікі па аптымістычным сцэнарыі зробіць магчымым дасягненне сярэднемесячнага памеру зарплаты 1,018 млн у 2009 г. і 1,153 млн у 2010-м.

КАЗІМІР БАБІЧ, ВЫКЛАДЧЫК КАМАРОЎСКАГА СЕЛЬСКА-ГАСПАДАРЧАГА ЛІЦЭЯ:
“ВЫРАТОЎВАЕ ТОЛЬКІ СВАЯ ГАСПАДАРКА”.

— Вядома ж, змяніўся: заробак стаў меншы. Купіць тое, што хачу, ужо не могу. Эканоміць прыходзіцца на ўсім. Мяса я не купляю, малочныя прадукты таксама. Усё сваё маю. Аднак дзесяцям нешта ужо не купіш. А яны ж хочуць і цукерак, і марожанага. Зараў толькі хлеб у краме купіш і ўсё. Дзякую Богу, хатнюю гаспадарку трymаем. Гэта выратоўвае. А так... Ужо не памятаю, калі новыя рэчы купляю сабе ды і жонцы таксама. Што ёсьць, тое і носім. Дзяцей бы апрануць. Крэдыт узяў пад абяцанне, што зарплату павышаць, а яна яшчэ меншай стала. Так што цяпер не ведаю, як тут пражыць, калі гэты крыйсі скончыцца і што будзе наогул. У нас у ліцэі толькі тры групы застаецца, а было пятнаццаць. Колькі набяром, невядома. Магчыма, закрыюць нашу багадзельню.

ІГАР МУХІН, ВЫХАВАЛЬНИК МАГІЛЁЎСКАГА ДЗІЦЯЧАГА ПРЫТУЛКА:
“КАТАСТРОФЫ НІЯКАЙ НЯМА”.

— Я за апошні час не набыў ні сабе, ні жонцы ніводнай рэчы. Вось так. Есці менш не сталі. Усё засталося па-ранейшаму. Але катастрофы ніякай няма. Не буду жаліцца. Зрэшты, мы ніколі і не раскашавалі.

ГЕНАДЗЬ ШЭПЕЛЕЎ, МАШЫНІСТ ЦЯГНІКА, ОРША:
“НЕЙКІХ АСАБЛІВЫХ ЗМЕН МЫ НЕ АДЧУВАЕМ”.

— З аднаго боку, мне палепшала ў тым, што расійскі рубель упаў, бо ў мяне дачка вучыцца ў Пецярбургу. З іншага боку, мужна пераносім тое, што і ўсе беларусы. Так, падаражанне валютных тавараў адбылося, а нейкіх асаблівых змен мы не адчуваєм. Ведаеце анекдот, дзе тата прыходзіць дадому і заяўляе, што заробак урэзалі. “Будзеш менш піць”, — кажа сынок. “Не, — адказвае тата, — гэта ты будзеш менш есци”? Дык гэты анекдот не пра нас. Заробкі на чыгунцы прыстойныя.

ПЁТР КРЫШЧЫК, ТАКСІСТ, МІНСК:
“З КОЖНЫМ ДНЁМ СТАНОВІЦЦА ЎСЁ ГОРШ”.

— Пасля дэвальвацыі змены адбыліся такія, што стала не-магчыма плаціць крэдыт і адначасова нешта выдаткоўваць на жыццё. З кожным днём усё горш і горш. Скажам так: калі раней

CARICATURA.RU

выплата па крыдыце была ў 600 тысяч у месяц, то цяпер яна складае амаль 900. Працэнты павялічыліся. А як гэты крыйсі адбіўся на працы! Людзі сталі значна менш ездзіць на таксі. Ад Новага года колькасць паездак скарацілася адсоткай на трыццаць, а то і на сорак. І гэта адбілася на ўсіх артыкулах сямейнага бюджету: і ежа, і адзенне, і кнігі. Вельмі складана стала з рамонтам машыны, бо нашы манцёры ўсё лічаць у доларах — і запчасткі, і работу. І сумы атрымліваюцца касмічныя.

СЯРГЕЙ ГУРАЎ, ВЫКЛАДЧЫК МУЗЫКІ, МАЛАДЗЕЧНА:
“У НАШАЙ СЯМІ КРЫІЗІС УДАРЫЎ ПА КОШЦЫ З САБАКАМ”.

— Адчувальныя змены, бо заробак наш зменшыўся. У лістападзе працэнтаў дваццаць дабавілі, а пасля забралі назад. Пасля яшчэ, як вядома, рубель абваліўся. Толькі адзін месяц мы атрымалі крыйху больш, чым звычайна. Так што вельмі адчуваецца, перш за ўсё на рацыёне. Ён, вядома, стаў бяднейшым, хаця, шчыра кажучы, асабліва багатым ніколі не быў. Двоё жывёл у нас — кошка з сабакам. На іх крыйсі адбіваецца вельмі сур'ёзна.

ЮРАСЬ ЧАРАНКОЎ, СЛЕСАР, МАЗЫР:
“НАРОД НАРАКАЕ НА АПАЗІЦЫЮ, ЯКАЯ НІЧОГА НЕ РОБІЦь”.

— Вядома, адчулі не ў лепшы бок. Бо і прадукты падаражалі, і тое, што для гігіені патрэбна. У мяне заробак не зменшыўся, але ў жонкі, настаўніцы, абрэзалі. Самае галоўнае, што прадукты даражыюць. Як у краму сходзіш, не можаш “нарадавацца”: купіш нейкую драбязу, а заплаціш о-го-го. Самае цікавае, што людзі вельмі абураныя. Але ж ўсё на ўзроўні прыватных размоў. А каб выказвацца адкрыта — Божа барані! Кажуць: “І чаго апазіцыя маўчыць?!?”

СЯРГЕЙ МЯСНІКОЎ, БАНКАЎСКІ СЛУЖАЧЫ, МІНСК:
“СПАЧУВАЮ ЎСІМ, ХТО ЎЛЕЗ У ВАЛЮТНЫЯ КРЭДЫТЫ”.

— Крыйсі па мне прайшоўся ад усёй душы. На ўзлёце нашай эканомікі я ўзяў валютны крэдыт на новую машыну. У разліку на будучы, яшчэ большы ўзлёт. Але ж здарылася навагодняя неспадзянка, з-за чаго валютны крэдыт павіс на сямейным бюджэце цяжкай гірай. А яшчэ ж трэба за вучобу сына плаціць... Карацей, радасці ў жыцці паменела. І новае аўто настрой не выратоўвае.

10 ГОД БЕЗ КАРПЕНКІ...

Заканчэнне.

Пачатак на стар. 1

Міхail Ушакевіч, токар 6-га разраду, працаў на заводзе парашковай металургіі (Маладечна) і ў той перыяд, калі ім кіраваў Г.Карпенка:

— Калі Генадзь Дэмітрыевіч прыйшоў на наш завод дырэктарам, то ўсё кардынальна памянялася. Праз некаторы час пасля яго прыходу на 50 працэнтаў вырас заробак і стаў самым высокім па тых часах. Такі працэс можна было забяспечыць толькі ростам вытворчасці нашага прадпрыемства. Мы сталі выпускаць больш за 200 найменняў рознай прадукцыі, у тым ліку самай тэхналагічнай.

Карпенка ў роўнай ступені патрабаваў як з кірауніцтва прадпрыемства, так і з простых рабочых. Любіў павітацца з усімі за руку, запытывацца: “Як жыццё?” Гэта не было дзяжурным пытаннем, і рабочыя, і інжынеры адчувалі гэта.

Казіміr Клыга, у бытнасці Генадзя Карпенкі мэрам Маладзечна займаў пасаду галоўнага ўрача горада:

— Калі Карпенка выбіраўся на пасаду № 1 у Маладзечне, я яго шчыра папярэдзіў, што за яго галасаваць не буду: надта ўжо нядбайна сталі ставіцца да старых кадраў, былых партыйных начальнікаў, многія з якіх былі сапраўднымі прафесіяналамі.

Праўда, трэба аддаць яму належнае. Нягледзячы на такую маю пазіцыю па яго выбранні, Карпенка крӯйду не затаіў, не зняў мяне з пасады, хоць нека-

торыя “добразычліўцы” нашэптувалі яму гэта зрабіць.

На мой суб'ектыўны погляд, Генадзь Дэмітрыевіч у першыя два гады яго працы ў Маладзечне ў пэўнай ступені прыйшлося пазбаўляцца ад крыкуной, сярод якіх было шмат прадстаўнікоў нефармальных аб'яднанняў.

Менавіта столькі часу мы і кантактавалі выключна ў дзелавым, “сухім” фармаце. А потым ён неяк прыехаў да мяне сярод ночы і вымавіў наступную фразу: “У нечым я не меў раці. Сеў не на тая бардзюры”.

Пасля гэтай мужчынскай размовы мы сябравалі да скону яго дзён. У чым быў яго моц, дык гэта ў тым, што ён мог сказаць у пэўны момант: “Досьць мітынгаваць! Давайце працаўцаў!” І ўсе пачыналі працаўцаў ледзь не на мяжы сіл і магчымасцей.

Рыгор САРОКА, дырэктар маладзечанскага музычнага вучылішка імя М.Агінскага:

— Генадзь Дэмітрыевіч патрапіў на пераломны час. Сітуацыя складвалася сапраўды цяжкая. Усе без выключэння градаўтаральныя прадпрыемствы — “Электрамодуль”, “Спадарожнік”, завод па парашковай металургіі і інш. — амаль цалкам спыніліся. Гораду патрабавалася сапраўды моцная фігура, якая магла б справіцца і з бандытызмам, і з фінансавым бязладдзем, і з пустзчай у душах.

І такая фігура ў асобе Карпенкі з'явілася. Які яшчэ горад у Беларусі мог пахваліцца мэрам-акадэмікам?

Карпенка адзін з першых у краіне паверты ў беларускі бізнес. Тыя фірмы, што дзесяткамі з'яўляліся пры ім на пачатку дзевяностых мінулага стагоддзя, і зараз паспяхова працуяць. Нядаўна з Баварыі да нас прыезджалі немцы. Дык яны прызначаліся, што нашы вуліцы часта прыгажэйшыя за іх! І прыгажосць гэтых вуліц закладвалася яшчэ пры Карпенку. Як і ствараўся адзіны ў краіне моладзевы оперны тэатр. Менавіта тут нарадзіўся тэатральны фестываль “Сакавіца”, які штогод праходзіў, зразумела, у сакавіку з вялікім

рэзанансам.

А на маладзечанскім фестывалі “Песні пазії” стартаўвалі многія цяперашнія зоркі беларускай эстрады — Ірына Дарафеева, Пётр Ялфімаў, Памэла, Алеся Кульша ды ішныя.

Потым на некаторых з гэтих фестываляў імя яго заснавальніка саромеліся нават называць. І гэта вельмі прыкрута. На маю думку, тут не так вінаваты Лукашэнка, колькі перастрахоўшчыкі на месцах. А ля труны Генадзя Дэмітрыевіча ад Маладзечна давялося выступаць мне аднаму... і я палічыў гэта за гонар! Як лічыў за гонар працаўцаў з гэтым чалавекам.

Тыя часы асабіста для мяне былі залатымі. У паветры адчувалася ну вельмі шмат кіслароду. Тады мроілася: мы яшчэ столькі ўсяго зробім! І трэба прызнаць, што шмат з задуманага ўдалося здзейсніць.

Менавіта пры Карпенку Маладзечна пакрысе рабіўся (ды і застаўся) беларускім сутнасці горадам: справодства ў выканкаме вялося на роднай мове, у музычным вучылішчы беларуская мова і дагэтуль застаецца дамінуючай. І многа хто з вучняў нават верши складае на беларускай мове.

Вікенцій Сірота, начальнік аддзела адукцыі Маладзечанскага гарвыканкама ў той час, калі ім кіраваў Г.Карпенка. Цяпер выкладчык матэматыкі ліцэя № 7:

— Пры Карпенку было столькі перайменавана вуліц, колькі, пэўна, не пераймяноўвалі ва ўсёй Беларусі. Прычым якія імёны з'явіліся ў нас! Буйніцкі, Ластоўскі, Забейда-Суніцкі і г.д.

У адрозненне ад таго ж Мінска праспект у нас стаў Вялікім Гасцінцам. А помнік “пакутнікам за волю і незалежнасцю Беларусі”, паставлены пры Карпенку і пры яго непасрэдным удзеле, стаў у апошнія гады вельмі папулярным. Менавіта да яго ў дзень шлюбу прыходзяць практична ўсе маладыя пары, якія вырашылі абыднаць свае лёсы.

Вольга ГАРДЗІЕНКА, стрыечная сястра Генадзя

Генадзь Карпенка заўсёды здаймаў актыўную пазіцыю

Карпенкі, урач-лабарант Смаляўцкай цэнтральнай раённай бальніцы:

— Гена ў школе да шостага класа быў круглым выдатнікам, з шостага вучыўся на “4” і “5”. Але пры гэтым быў вельмі жывавым, кампанейскім, завадатарам на ўсіх уроках.

Калі Гене было 10—11 гадоў, яго маці зазірнула ў дзённік, які вёў сын. Сярод іншага там было напісаное: “Воўка Лушчык крадзе. Можа, і мне ёсьць чаму ў яго навучыцца?” Мама прачытаала гэты запіс і учыніла сыну “разбор палётаваў”. Той заяўіў: “Я з дома сяду”. На што маці, нядоўга думаючи, сабрала яму партфель і сказала: “Ідзі, сынок!” Сынок падумаў, падумаў і вымавіў панура: “Я больш не буду...”

Дарэчы, шмат пазней Генадзь прыязджаў да не вельмі багатых Лушчыкаў. Дапамагаў чым мог. А калі Валодзя Лушчыкі памёр, дапамог арганізаваць яго пахаванне, выдзяляўшы з уласнага бюджету 5 мільёнаў рублёў. Тады вельмі многія здзівіліся, што Генадзь увогуле з'явіўся на пахаванні. Таму што ён у той час, як гаворыцца, ужо стаў вялікім чалавекам.

...У цяжкія перабудовачныя часы Гена купіў бульбы і засыпаў яе ў мяшкі. Раптам убачыў бабку, якая з зайздрасцю глядзела на гэтую бульбу. Ён тут жа адсыпаў ёй некалькі вёдраў. Другой бабцы таксама нешта з прадуктаў купляў. Дык гэта толькі тое, што ведаю я...

Неяк Уладзімір Грыбанаў вымавіў наступную фразу: “Не могу зразумець, як член-карэспандэнт Нацыянальнай акадэміі науک водзіцца са звычайными рабацягам Сяргеем Антончыкам?”

ВІКТАР АЛЯШКЕВІЧ.

Унучка Г. Карпенкі каля помніка дзеду

ЦВІКІ Ў ТРУНУ “САЮЗНАЙ ДЗЯРЖАВЫ”

У Маскве на выставе дасягнення ў народнай гаспадар-
кі дагэтуль ёсць манументальны фантан — “Дружба
народаў”. Скульптуры прадстаўнікоў 15 нацый сім-
валізуюць непарушнасць Савецкага Саюза, які даўно
знік з палітычнай мапы свету. Так і з днём расійска-
беларускага адзінства (2 красавіка), які ў гэтым годзе
канчаткова ператварыўся ў свята абсурду.

31 сакавіка з Масквы прыйшло паведамленне са спасылкай на прэсавую службу Міністэрства фінансаў РФ пратое, што Беларусі адмоўлена ў выдачы чарговага крэдыту на 100 мільярдаў расійскіх рублёў. Звычайна дрэнныя навіны напярэдадні свята не агучваюць. Такім чынам, або гэта было зроблена наўмысна, або ў Маскве папросту забыліся на згаданую дату, аднак “падарунак” да дня расійска-беларускага адзінства атрымаўся надзвычайны.

Беларускія ўлады ў дайгу не засталіся. Амаль адначасова з навіной пра крэдыт з'явілася паведамленне, што з 1 красавіка на тэрыторыі нашай краіны спыняецца вяшчанне пяці расійскіх каналаў. Натуральная, было заяўлена, што ніякай палітычнай падаплекі тут няма, а зроблена гэта “ў інтарэсах гледачоў”. Вось толькі саміх гледачоў спытаць забыліся.

А самыя ўважлівія з іх адзначылі, што пад фактывную забарону патрапілі REN-TV, які дніамі зрабіў сюжэт пра

пазашлюбнагасына Лукашэнкі, і Першы расійскі канал, на якім выходзіць у эфір праграма “Прожекторперисхилтон” (яе вядоўцы ўжо не аднойчы сябяліся з экстравагантных учынкаў Лукашэнкі). На АНТ гэтыя эпізоды выразалі, але тыя гледачы, у каго ёсць кабельнае тэлебачанне, маглі з першакрыніцы пабачыць поўныя варыянт праграмы.

У выніку нават **амбасадар Pacii ў Беларусі Аляксандр Сурыкаў** заявіў агенцтву “Інтэрфакс”, што не выключае ідэалагічнай падаплекі ў адключенні каналаў. Дыпламат звярнуў увагу на тое, што з беларускага эфіру выдалі інфармацыйна-аналітычныя каналы і замянілі іх на забаўляльныя.

Гэтая тэма абмяркоўвалася і на ўзроўні міністэрстваў за межных спраў абедзвюх краін. Абменываючыся віншаваннямі з нагоды “дня адзінства”, высокапастаўленыя дыпломаты вялі гаворку на контадключэння расійскіх каналаў.

Карацей кажучы, фон быў створаны адпаведны. А “свя-

Сцягі Беларусі і Pacii на-
весіць разам не складана...

точным” тостам можна лічыць заяву **былога дэпутата Палаты прадстаўнікоў Сяргея Касцяна** “Інтэрфаксу”. Нават гэты адъёзны палітык, які і сёння ачольвае адзін са шматлікіх “славянскіх саюзаў”, 2 красавіка негатыўна ацаніў вынікі яднання.

“У плане будаўніцтва саюзнай дзяржавы за апошнія гады нічога не змянілася, — канстатаваў Касцян. — Нічога не зроблена для стварэння дзяржаўных атрыбуутаў: не прыняты Канстытуцыйны акт, ніяма саюзнага парламента і саюзнага ўрада.

Касцян таксама прыгадаў, як некалькі гадоў назад Уладзімір Пуцін (на той час прэзідэнт Pacii), гаворачы пра ін-

тэграцыю, заклікаў адасобіць “мух ад катлет”, “назваўшы нас надакучлівымі мухамі, якія ўвесь час лезуць і чагосці жадаюць”.

— Але жыццё паказвае, што ўжо Расія назойліва патрабуе, каб мы збліжаліся, падтрымлівалі яе ў пытаннях Паўднёвой Асіеi і Абхазіi. Тыя, хто нас называў надакучлівымі мухамі, сёння самі ператвараюцца ў гэтых мух”, — заяўіў эксп-депутат.

Нішто сабе віншаванне! Калі такія настроі пануюць сярод тых, хто калісьці з'яўляўся заўзятым прыхільнікам расійска-беларускага аб'яднання, то, здаецца, справы інтэграцыі — дрэн.

Яшчэ адным (хаця і не апошнім) цвіком у труну “саюзнай дзяржавы” можна лічыць вынікі агульнанацыянальнага аптымання, якое правялі ў сакавіку незалежныя сацыёлагі. На пытанне “Калі ёсць сёння пракоці рэферэндум пра аб'яднанне Беларусі і Pacii, як бы вы пра галасавалі?” адказ “супраць” выбралі 43,2%. А падтрымалі б гэтую справу толькі 33,1% рэспандэнтаў.

Між іншым у ідзі ўваходжання Беларусі ў Еўрасаюз і прыхільнікаў больш (34,9%), і праціўнікаў менш (36,3%). Такім чынам, неўзабаве ў нашай краіне трэба будзе замест дня адзінства з Paciі ўводзіць дзень аб'яднання з Еўропай.

ВАЛЯНЦІН СЫЧ

Таццяне Севярынец раптам пачалі бясконца тэлефанаваць людзі, спасылаючыся на аў'яву ў газеце «Із рук в руки», якую яна туды не давала.

Размова ішла пра рэпетытарства. Прычым з пазнакай: паслугі дарагі!

Тут аў'яўліся супрацоўнікі падатковай інспекцыі. Колішняя настаўніца мусіла міжволі ператварыцца ў следчага і даказваць, што не займаецца «левай» працай.

— Хоць я і не працую, вольнага часу ў мяне цяпер яшчэ менш, чым было раней, — распавядае Таццяна Севярынец. — Я дапамагаю дзвюм сваім дочкам выхоўваць дзетак, маіх унукаў, дапамагаю Паўлу — узялася каардынаваць на Віцебшчыне дзейнасць камітэта па стварэнні партыі БХД.

Паводле заканадаўства, рэпетытары

МІШЭНЬ ДЛЯ ПАДАТКАВІКОЎ

мусіць або зарэгістравацца як індывідуальныя прадпрымальнікі і плаціць фіксаваны падатак, або ў якасці фізічнай асобы выплачваць яго ў залежнасці ад уласных прыбыткаў. Таццяна Севярынец даведалася пра гэта ў падатковай інспекцыі, калі ёй прыгрэзілі вялікім грашовымі штрафамі нібыта за фінансавае парушэнне:

— Я спрабавала тлумачыць, што нічым такім не займалася, бо нават пры жаданні не маю ні часу, ні фізічных магчымасцяў. Але інспектары сказалі, што будуць праvodзіць праверку і шукаць маіх «вучняў».

Нечакана вучні, якіх дагэтуль не было ў прынцыпе, пачалі з'яўляцца самі: тэлефон Таццяны Севяринец распаліўся ад званкоў, прычым людзі спасылаліся на

аб'яву ў газеце «Із рук в руки». Там быў апублікаваны тэлефонны нумар актывісткі і змест «дзейнасці» — рэпетытарства па рускай мове, а таксама кантрольныя работы, ды яшчэ з пазнакай «дорага».

Былы настаўніцы давялося праводзіць сапраўднае следства, пакуль яна не дабілася праўды: у рэдакцыю тэкст абвесткі трапіў праз прыёмны пункт у гандлёвым цэнтры «Эвіком». Нейкі чалавек, які называўся сынам спадарыні Таццяны, заплатіў гроши і замовіў размяшчэнне аў'явы...

Рэдакцыя рэкламнай газеты папрасіла прабачэння ў Таццяны Севяринец, але асадак, што называецца, застаўся.

АЛЕНА ШТРАЛЬ, regionby.org

Як вядома, б красавіка А.Лукашэнка задаволіў адстаўку міністра ўнутраных спраў па стане здароўя.

Мяркуючы па выказваннях розных экспертаў і палітыкаў, у афіцыйную версію сходу Навумава сёння мала хто верыць.

Між тым галоўны рэдактар прэзідэнцкай газеты "Советская Белоруссия" **Павел Якубовіч** сцвярджае, што Навумава яшчэ год таму напісаў рапарт аб вызваленні ад службы паводле стану здароўя.

"Увогуле прагэмата мала ведаюць, паколькі прэса пісала пра яго першыя паходы праз і вакол Нарачы, — сказаў Якубовіч Радыё Свабода. — Насамрэч ён быў ластакова хворым чалавекам, і са студзеня разы трывляжай у шпіталі, прычым па 10-12 сутак. Так што дзевяць гадоў здароўя не прыбавілі, і таму Уладзімір Уладзіміравіч Навумава зволніўся".

Канешне, здароўе — рэч даволі тонкая. Сёння яно ёсьць, а заўтра можа здарыцца ўсё, што заўгодна. Аднак былы міністр ніколі не скардзіўся на свае балячкі, хаця яму амаль кожны год даводзілася каменціраваць чуткі пра сваю магчымую адстаўку. У тым ліку і па стане здароўя.

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

Некаторыя з ніжэй прыведзеных слоў былога міністра цытаваліся ў прэсе, а некаторыя друкуюцца ўпершыню. Як нам падаецца, адказы Навумава гавораць самі за сябе.

2002 ГОД

"Калі «Народную Волю» цікавіць стан мой здароўя, спецыяльна маю праісці медыцынскі агляд, — сказаў Навумава журналістам "Народнай Волі". — Паверце, я вельмі добра сябе адчуваю, чаго і ўсім жадаю".

Дапрызначэння на пасаду былы камандзір атрада спецпрызначэння Уладзімір Навумава на здароўе не скардзіўся. Хаця напрыканцы 2002 года ў прэсе з'явілася інфармація аб tym, што Уладзіміра Уладзіміравіча даволі часта наведвае доктар са шпітала МУС.

У кастрычніку 2002 года міністр Навумава некалькі тыдняў знаходзіўся ў ведамсным шпіталі на планавай дыспансерызацыі. У той жа час людзі, набліжаныя да Навумава, казалі, што быццам бы ва ўсе паездкі ён бярэ з сабой доктара.

2003 ГОД

— Уладзімір Уладзіміравіч, скажыце шчыра: Вы прасіліся ў адстаўку?

— Не. Колькі міністрам працуя, ніколі не прасіўся. І прасіцца не буду. Буду пра-

ЧЫМ БУДЗЕ ЗАЙМАЦЦА УЛАДЗІМІР НАВУМАЎ ПАСЛЯ АДСТАЎКІ?

Былы міністр унутраных спраў Уладзімір Навумава спачатку хоча як след адпачыць. "А потым вырашу, чым буду займацца", — гаворыць ён.

Вакол адстаўцы Навумава столькі чутак...

КАЛІ ПРЫЙДЗЕ ЧАС...

Адразу пасля адстаўкі Уладзімір Навумава сказаў журнالістам, што расправядзе пра свой сыход крыху паз-

ней: "Прыйдзе час, і я адкажу на ўсе пытанні. Вось скончыцца чэмпіянат па хакеі, тады і адкажу на ўсе пытанні. Пакуль я заняты толькі хакеем..."

чаваць, пакуль не выганяць. Дакладней, пакуль прэзідэнт не вырашиць, што па нейкіх прычынах я не спраўляюся. У маёй працы, безумоўна, ёсьць недахопы, аднак я пакуль не бачу і не ведаю чалавека, які прывёў бы тут ўсё ў парадак...

2005 ГОД

Журналісты адзначылі, што міністр Навумава згубіў вагу — схуднеў прыблізна на 10 кілаграмаў. Падначаленыя Навумава служжылі: раптам сур'ёзна захварэў?

Людзі, блізкія да міністра ўнутраных спраў, расправялі журналістам, што ў Навумава сапраўды ёсьць пэўныя проблемы са здароўем (а ў каго іх, шчыра кажучы, няма?). Дактары парэкамендавалі яму сесці на дынету. Дакладна вядома, што пэўны час генерал-лейтэнант ужываваў толькі ту юту, якая падыходзіла яму па групе крываі. Пры гэтым Навумава вельмі ганарыўся tym, што яму ўдалося паходзіць. Ён прызнаўся, што сапраўды стаў сябе лепш адчуваць і нават маладзей выглядаць.

2006 ГОД

Пасля прэзідэнцкіх выбараў Уладзімір Навумава сказаў, што калі яго не прызначыць міністрам унутраных спраў, то ён не будзе моцна перажываць.

— Усё, што ні робіцца — да лепшага,

Да ведама: чэмпіянат па хакеі скончыцца 12 мая.

КАНДЫДАТЫ НА ЗАМЕНУ

Сярод найбольш верагодных кандыдатураў у колах МУС называюць двух генералаў — **Леаніда Фармагея і Анатоля Куляшова**.

Па стылі кіравання Куляшоў вельмі блізкі да свайго папярэдніка і кірауніка дзяржавы: такі ж рэзкі і непрадоказальны.

Фармагей — антыпод Навумава. Сёння ён карыстаецца вялікім аўтарытэтам сярод міліцыянтаў. Менавіта па гэтым прычыне Фармагея могуць і не прызначыць кірауніком МУС — кіраунік дзяржавы не любіць, каб яго зацямнялі маладыя, разумныя і інтэлігентныя людзі...

ДАР'Я ПАУЛІЧ, спецыяльна для svabodaby.net.

— па-філософску адказаў тады генерал нашаму карэспандэнту.

— А калі раптам здарыцца адстаўка, чым будзеце займацца?

— Спачатку добра адпачну, а ўжо потым вырашу, чым буду займацца далей.

— З краіны з'язджаць не збираецца?

— Ніколі і ні пры якой уладзе.

— А хцяцелясі б застацца міністрам?

— Цяжка сказаць. Гэта даволі цяжкая праца. Але мне, канешне, хцяцелясі б давесці свае задумкі да канца. Я гэтага ніколі не хаваў.

2007 ГОД

Уладзімір Навумава публічна прызнаўся, што стаміўся ад працы. Паводле яго слоў, здымаць стрэс яму дапамагаюць толькі дзве рэчы — хакей і падшэфны калгас МУС.

"Пра свой сыход я ўпершыню пачуў, напэўна, месяца праз трэс яму дапамагаюць толькі дзве рэчы — хакей і падшэфны калгас МУС. Скажу шчыра: за ўсе гэтыя гады я ніколі не пісаў ніякіх рапортав. Стаміўся, не стаміўся — ўсё роўна буду працаца. І не мне вырашаць, сыходзіць сёння альбо заўтра..."

ЦІ БУДУЦЬ САПРАЎДНЫЯ РЭФОРМЫ

У сувязі з эканамічным крызісам магілёўская дзяржаўная прэса вымушана звяртаць увагу на проблемы былога "флагмана беларускай хіміі" — ААТ "Хімвалакно".

Напрыклад, група рабочых у лісце ў рэдакцыю гародской газеты выказала перасцярогу і заклапочанасць тым, што справы на вытворчасці відаўчона пагаршаюцца. Тым часам старшыня гарвыканкама Віктар Шорыкаў у інтэрв'ю абласной газэце пахваліў прадпрыемства за "асваенне новай прадукцыі, пошук новых рынкаў". Падтрыманая яго словамі, кіраўніцтва прадпрыемства даслала ў газету абвяржэнне ліста рабочых. Як вынікае з яго зместу, на "Хімвалакно" мяркуеца не скараціць некалькі сотняў рабочых (як было напісана ў калектыўным лісце), але ўсяго толькі "ажыццяўіць упарадкаванне

колькасці працаючых". Пад гэтым адміністрацыя мае на ўвазе афармленне выхаду на пенсію ўсіх тых, хто дасягнуў адпаведнага ўзросту, а таксама пераразмеркаванне рабочай сілы ўнутры аб'яднання, дзеяя чаго будзе арганізавана перанавучанне рабочых.

Эдуард Мядведскі, былы начальнік інфармацыйна-выдавецкага аддзела прадпрыемства, толькі што пайшоў

на пенсію сам, не чакаючы прапановы на гэтую контададзенію ад адміністрацыі. Ён перакананы, што многія проблемы "цягнуцца" яшчэ з савецкіх часоў, калі квітнела прымесовая гігантаманія ды існавалі танныя рэсурсы. І вось цяпер даводзіцца расплачвацца за адсутнасць рэформ вытворчасці, бо цягам усяго постсавецкага перыяду ўлада не дазваляла мяніць ні форму ўласнасці, ні

профіль самой вытворчасці. І, здаецца, гэтая плата будзе высокай. Калі цяпер сапрауды будуць распачаты неабходныя рэформы, то яны зоймуць некалькі гадоў і непасрэдна закрануць тысячы рабочых.

Адзін з амаль 12-ці тысяч рабочых "Хімвалакна" Сяргей Каралёў паведаміў нашаму карэспандэнту, што спрабуе утрымавацца на прадпрыемстве, якому аддаў 20 гадоў працы. Але ніхто яму гэлага негарантуе. Больш за тое, штодня рабочыя страчаюць свае ранейшыя сацыяльныя льготы і адчуваюць агульнае пагаршэнне ўзоруно жыцця. Нядайна была адменена так званая "шкоднасць працы", і цяпер рабочыя не атрымліваюць на абед бясплатнае малако, як раней, і не будуць пасля выхаду на пенсію мець ранейшых надбавак. І хоць адначасна зніжаюцца заробкі, "усе сядзяць ціха", па прызнанні спадара Сяргея, бо контракт вымушае...

ВІКТАР ЛЕНТАЎ.

ЯК «НАДЗІМАЮЦЬ» ЗАРОБАК

Механіка падману геніяльна простая: у скарочаны працоўны тыдзень людзі заняты па тры-чатыры дні, а «сярэднія» гроши выводзяцца як за ўсе пяць.

Сёння на Гародзеншчыне налічваецца каля дзвюх тысяч малых і вялікіх прымесловых прадпрыемстваў. І ўсюды — змяншэнне аб'ёмаў выпуску і продажу прадукцыі, скарачэнні. Атрымліваюць жа людзі, гаворыць статыстыка, практична як і раней.

Што за дзівосі такія? Дзе гэта ў нас людзі так нажываюцца на крызісе, што ў сярэднім нічога не мяніеца?

Прадстаўнік Беларускага незалежнага прафсаюза на Гродзеншчыне Анатоль Хацько патлумачыў гэтыя хітрыкі: статыстыка зараз выводзіцца з колькасці рэальна адпрацаваных дзён за месяц, то бок фактычна размова не пра сярэднямесачны заробак!

Вось тлумачэнне, так бы мовіць, «на пальцах»: калі рабочы працаўваў два дні на тыдзень, то гэты сярэдні двухдзённы паказчык памнажаецца на пяць і выдаецца як тыднёвы. А за ім гэтак жа "надзымуты" і месячны заробак. Паводле статыстыкі маём, як і раней, а ў жыцці даводзіцца класі зубы на паліці.

Тым часам Людміла Крэз, намеснік кіраўніка аддзела працы і сацыяльнай абароны насељніцтва Гродзенскага аблвыканкама, дырэктар цэнтра занятасці, аптымістычна сведчыць: колькасць шукальнікаў працы ў паруунанні з мінулым годам нават зменышлася.

Але гэта проста хітрыкі. Людзі ў справе працаўладкавання спадзяюцца ў асноўным на сябе. Толькі з завода аўтаматычных агрэгатаў, які ў мінулым годзе стаў структурным падраздзяленнем «Белкарда», за апошнія месяцы звольнілася каля 60 рабочых, бо атрымлівалі ўсяго па 200—300 тысяч. Прычым калі раней высокаваліфікованых становішчамі, токараў, фрэзероўшчыкаў хіба ці не сілком утрымлівалі на прадпрыемстве, то цяпер да звольнення кіраўнікі адносяцца, як ад пазбаўлення ад галаўнога болю.

У дадзенай сітуацыі дзіўна іншае: нават звольненія і прадастаўленія самім сабе людзі адмаўляюцца гаварыць пра рэальнае становішча на прадпрыемствах. Прадстаўнік незалежнага прафсаюза патлумачыў і гэта: існуе інфармацыйны, так бы мовіць, абмен паміж начальствам — калі чалавек нешта скажа ў адрас кіраўніцтва ранейшага завода, гэта адразу стане вядома там, куды ён хоча ўладкавацца...

АЛЕСЬ ВАСІЛЬКОЎ, regionby.org.

НАЦЫЮ УРАТУЕ КУЛЬТУРНАЯ РЭВАЛЮЦЫЯ

Так сцвярджалі ў Магілёве 3 красавіка выбітныя сталічныя госці — пісьменнік Артур Клінаў, філосаф Алеś Анціпенка, культуролаг Максім Жбанкоў і паэт Андрэй Хадановіч.

Усе яны прыехалі ў магілёўскі грамадскі цэнтр на супстрэчу з мясцовымі прыхільнікамі Руху "За Свабоду" і актыўістамі грамадскай кампаніі "Будзьмай!". Госці презентавалі свае апошнія творчыя здабыткі, якія ў прыватнасці знайшлі адлюстраванне ў часопісе "PARTysan", у яго першым альманаху з новага праекта "Найноўшае мастацтва Беларусі", а таксама ў беларуска-расійска-польскай філасофско-публіцыстычнай кнізе "Невядомая Беларусь" і свежых зборніках паэзіі.

Нешматлікія (на жаль) прысутныя на супстрэчы ў мінулы пятнічны вечар — няхай ім пазайздросцяць тэя, хто супстрэчу абмінуў! — набылі пазначаныя творы мінскіх інтэлектуалаў з іх аўтографамі. Удзельнікі, трэба сказаць, моцна "захапілі" непасрэдныя выступы гасцей, якія выказалі свае шчырыя важкія меркаванні і высновы пра сённяшні дзень і беларускую перспектыву. Вось тут і прагучала выснова пра культурную (не блытаць з тым, што адбылося ў Кітаі ў сярэдзіне мінулага стагоддзя) рэвалюцыю. Сапраудныя культурнікі выбух абавязковы здолеў бы абудзіць народ і дапамог бы краіне заніць сваё пачэснае месца ў свеце ва ўсіх сферах гаспадаркі і грамадскага жыцця...

ГЕНАДЗЬ ВОЙТАЎ.

Самая популярная команда краины — национальная сборная по футболу правяла чарговы матч адборачнага турніру чэмпіянату свету і троумфальна выйграла яго ў гасцях каманды Казахстана — 5:1.

Перамога з такім лікам уражвае сама па сабе. А афіцыйны статус гульні і хісткае турнірна становішча беларускай каманды шматкроць узмаксняюць станоўчы ёфект. Дзякую футbalістам і іх нямецкаму настаўніку Бернду Штанге за прынесеное задавальненне!

А зараз пастараўся зірнуць на рэчы аб'ектыўна. Беларусы, згуляўшы чатыры адбірачныя матчы з дзесяці, размісціліся на чацвёртым месцы ў сваёй групе. Першы — ангельцы са стопрацэнтовым вынікам — 15 пунктаў. Родапачынальнікі футболу, у складзе якіх блішчаца мегазоркі Джэрард, Бэкхэм, Лэмпард, Руні на чале са знакамітым коўчам Фабія Капэлам фактычна ўжо перадвызначылі вынік барацьбы за першую пултуку ў фінальному турнір чэмпіянату свету.

За другую змагаюцуца харваты, заўсёдныя ўдзельнікі апошніх сусветных і ёўрапейскіх першынстваў, украінцы, якія ўвайшлі на ЧС-2006 у восемку мацнейшых дружынаў, і беларусы, для якіх пропуск на сусветную арэну дагэтуль заставаўся нясправдженай марам.

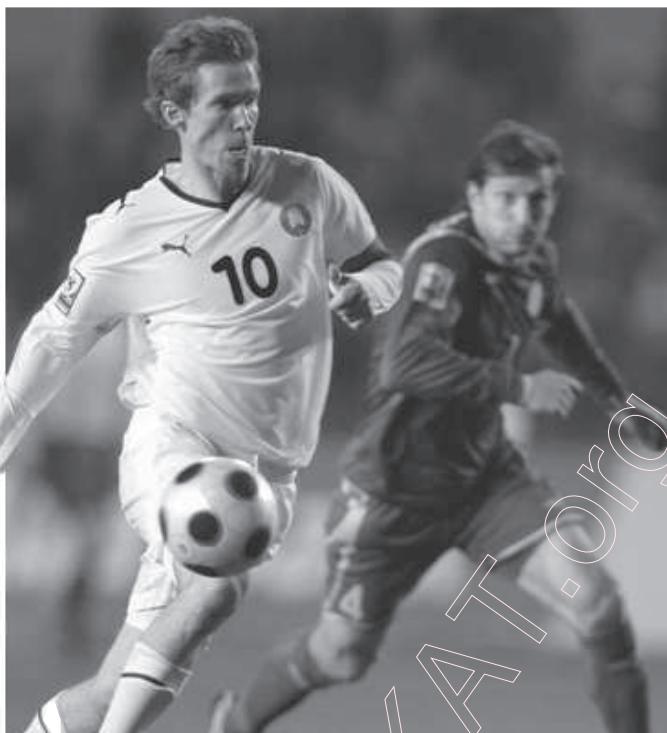
ШОСТАЯ АДБОРАЧНАЯ ГРУПА

	Г	М	П
1 Англія	5	16-4	15
2 Харватыя	5	10-4	10
3 Украіна	4	5-3	7
4 БЕЛАРУСЬ	4	9-6	6
5 Казахстан	5	6-16	3
6 Андора	5	1-14	0

Наколькі вялікія шанцы нашай сборнай у святле галявой фееріі ў Алматы?

Першакрасавіцкі поспех не варта пераацэніваць, інакш ён можа лёгка пераўтварыцца ў першакрасавіцкі жарт. Но казахстанцы з пяці гульняў

ТРЫУМФ БЕЗ ЭЙФАРЫІ

Аляксандр Глеб атакуе.

Фото: Getty Images

перамаглі толькі ў адной: супраць запіснога аўтсайдэра — Андоры, а ў чатырох астатніх мелі паразы, прапускаючы ў кожнай з іх ад трох да пяці мячоў: Англія — Казахстан — 5:1, Харватыя — Казахстан — 3:0, Казахстан — Украіна — 1:3, Казахстан — Беларусь — 1:5.

Прыемнаішае: зборная Беларусі давяла, што, як і тройца фаварытаў, значна пераўзыходзіць апанентаў з Цэнтральнай Азіі. Аднак першая палова матча ў Алматы складвалася для гасцей вельмі нервова. Валодаючы ініцыятывай, яны нярэдка прапускалі вострыя выпады гаспадароў. Першы ж з іх на 10-й хвіліне прывёў да штрафнога, як стаў галявым пасам. У пачатковыя паўгадзіны гаспадары зарабілі два кутных, кожны з якіх мог скончыцца голам. Як павярнуліся б падзеі пры ліку 2:0 сказаць складана. Аднак вызначальнім фактам стала слабая фізічная падрыхтоўка казахстанцаў. Іх нямецкі трэнер Бернду Шток пасля гульні распавёў, што ўжо ў перапынку, нягледзячы на тое, што яго падначаленыя вялі ў ліку, зразумеў, што насочваецца катасцрофа: у трох футбалістах здарыліся сутаргі ног.

Таму чароўны для беларусаў пачатак другога тайма, калі за 15 хвілін Аляксандр Глеб, Цімох Калачоў (двойчы) і Ігар Стасевіч трансфармавалі 0:1 ў 4:1, стала лагічным вынікам невысокага класу гаспадароў. Першы гол Глеба і пяты Радзівонава фактычна быў забіты пад капірку: пасля доўгага паса з глыбіні нашы футбалісты бесперашкодна выходзілі сам-насам з галкі-перам Лорыяй. Трэці гол Радзівонай і Стасевіч арганізавалі пры адсутнасці супраціву гаспадарскай абароны. Чацвёрты Калачоў забіў пасля таго, як доўга прымяраўся: куды б і як зручней ударыць. То бок у чатырох выпадках з пяці беларусы ўмела выкарыстоўвалі няздолнасць гаспадароў дзеянічаць у высокім тэмпе цягам усёй гульні. Дарэчы, у гасцівым двубоі з ангельцамі казахстанцы таксама выстаялі першы тайм (0:0), але ўрэшце рэшт саступілі з такім самым лікам.

Вынікам, пераацэніваць разгром у Алматы немагчыма. Ані брытанцы, ані украінцы з харватамі не дазволяць нашым атакавацца гэтак прывольна і беспакарана. Аб гэтым сведчаць і вынікі мінулагодніх

весеніх сустрэч беларусаў з Украінай (0:1) і Англіяй (1:3). А вось няўпэўненая гульня нашай абароны насыярожыла: калі нават гульцы Казахстана, будучы "свежымі", ставілі перад беларусамі цяжкавышашальная задача, што ж кашаць пра выбітных майстроў каманд-фаварытаў!?

Самы час прыгадаць пра хранічныя памылкі галоўнага трэnera нашай зборнай Бернда Штанге ў вызначэнні склада. У гасцівым двубоі з Украінай ён незадоўгая да сканчэння сустрэчы выпусціў на замену дэбютанта матчаў падобнага ўзроўню Андрэя Чухлея, які і зрабіў крыўдны промах, што скончыўся лёсавызначальным пенальці.

У матцы з Англіяй галоўны трэнер заміж траўмаванага Аляксандра Глеба даверыў функцыі плэймейкера Антону Пуцілу, які не меў гульнявой практикі ў нямецкім "Гамбургу". Ангельцы, канечне, заведама мацней, але навошта ж аблягчыць ім задачу?

У Алматы ўпершыню ў форме нацыянальнай каманды выйшлі на поле абаронцы БАТЭ Сяргей Сасноўскі і Максім Бардачоў. Але калі першы прайшоў суворую школу Lіgi чэмпіёнаў, дык другі прыйшоў у барысаўскі клуб зусім нядайна. Дзіўна: паставіўшы на гульню чатырох гульцоў абароны БАТЭ, Штанге не палічыў патрэбным пракансультавацца з настаўнікам гэтай каманды Віктарам Ганчарэнкам. Урэшце Бардачоў змушана правёў матч на неўласцівай для яго пазіцыі цэнтральнага абаронцы, нарабіў багата памылак, прычым адна з іх прывяла да таго, што гаспадары адкрылі лік.

Пры гэтым арганізаторская дзейнасць нямецкага трэnera і ягоная здольнасць стварыць у камандзе спрыяльны мікроклімат сумневу не выклікаюць...

Каб узняцца на жаданае другое месца ў груповым турніры, беларусам прыйдзеца перамагаць харвату і ўкраінцу. Кожная памылка з кожнага боку можа стаць лёсавырашальнай.

MIXASЬ MOШЫН

ІХ БАРАЦЬБА

Скандал вакол "Белсата" скончыўся, пытанні засталіся

Выключэнне трох расійскіх каналаў на мінскім кабельным тэлебачанні — Першага (міжнароднага), РТР Планета і REN-TV — выклікала моцную рэакцыю як у Расіі, так і ў Беларусі. Некаторыя жартайнікі ў беларускім інтэрнэце задаюцца пытаннем: а ці не было тайнай змовы паміж кірауніцтвам "Космос-ТВ" і фірмамі, якія займаюцца продажам і ўсталяваннем спадарожнікаўых антэн? Бо колькасць іх пакупнікоў цяпер можа значна павялічыцца.

Між тым і на тэлебачанні, якое вяшчае з-за мяжы праз спадарожнік, могуць здарацца сюрпрызы. Многія глядачы паспелі ўжо забыцца на скандале вакол звальнення дырэктаркі незалежнага польскага канала Белсат Агнешкі Рамашэўскай-Гузы, хоць напачатку гэта выклікала шматлікія пратэсты ў Беларусі. Адстаўка працягвалася, праўда, нядоўга, і Рамашэўская вярнулася на сваю пасаду (хоць другой сваёй пасады — кірауніка ТВ "Палонія" — дырэктарка пазбяўлена).

Але ж некаторыя пытанні засталіся. Польскае МЗС, якое фінансуе Белсат, нікак не каменціравала сітуацыю. Даўволі мала пісала пра яе і польская прэса. Толькі тыднёвік Newsweek Polska прысвяціў вядомай журналістцы артыкул у яе падтрымку.

А папулярны польскі тыднёвік Przekroj (Пшэкруй) унумары 12 за гэты год змясціў артыкул "Гертых-ТВ". У артыкуле не вядзеца размова пра Белсат, але ў ім гаворыцца пра тых, хто сёння кіруе грамадскім тэлебачаннем TVP. У прыватнасці, пра яго дырэктара, 30-гадовага Пятра Фарфала, які заявіў, што польская тэлевізія не павінна вяшчаць для беларусаў і што яго ведамства не дасць на гэта ні гроша.

Пётр Фарфаль, як высвятылецца, патрапіў у кірауніцтва (дырэкцыю) Грамадскага тэлебачання яшчэ ў траўні 2006 года, калі ва ўладзе ў Польшчы знаходзілася кааліцыя ў складзе ПiС (Права і справядлівасць) братоў Качынскіх, Польскай самаабароны Анджэя Лепера і альтысеміцкай LIGI польскіх сем'яў Рамана Гертыха. Пасля перамогі на датэрміновых выбарах у сейм у 2007 годзе да ўлады прыйшла Грамадзянская платформа. Але ў назіральнай радзе TVP па-ранейшаму заставаліся чатыры прадстаўнікі ПiС, троі — Польскай самаабароны і два — ЛiС. У снежні 2008 года на пасядженні рады прадстаўнікі LIGI і Самаабароны ("пісаўцы" не бралі ўдзелу ў галасаванні) аднавілі на пасадзе кірауніка Пятра Фарфала, пайнамоцтвы якога да таго моманту былі часовы прыпынены. А пайнамоцтвы трох іншых члену кірауніцтва рады, наадварот, прыпыніла да 19 чэрвеня гэтага года.

Такім чынам, на чале грамадскага тэлебачання аднаасобна апынуўся чалавек, які некалі рэдагаваў неанансысцкое інтэрнэт-выданне "Фронт". Яно даводзіла, напрыклад, што рэпресіі ў дачыненні да ўрэзяў падчас Другой сусветнай вайны былі неаб-

ходныя, — нагадвае часопіс "Пшэкруй". Як піша выданне, адзін з ключавых падначаленых Фарфала, Войцэх Босак, скончыў інстытут меліярацыі і каналізацыі. Як ён напісаў у сваіх аўтабіографіях, "у сферы ідэалагічнай — кансерватар". Другі супрацоўнік дырэкцыі TVP, Конрад Баніслаўскі, таксама, як і яго шэф, некалі выдаваў інтэрнэт-блюзетын, толькі пад назвай Walka ("Барацьба"). Блюзетын стаў вядомы пасля таго, як апублікаваў артыкул з прапановай выдаліць са школьніх падручнікаў імёны ўсіх класікі польскай літаратуры ўрэзіскага паходжання — Юльяна Тувіма, Ежы Лесьманя і іншых.

Нядыёна на адрес дырэктара TVP прыйшоў ліст ад нямецкага культурніцкага канала "Арт", у якім гаворыцца, што яго кірауніцтва не бачыцьмагчымасці супрацоўніцаў з тэлебачаннем на чале з такой асобай, як Пётр Фарфаль. У адказ той назваў ліст "непрымальнім" і "неадпаведающим культурным еўрапейскім прынцыпам".

Польскі сейм рыхтуе закон на галіне медыя, які ў прыватнасці

мае на мэце змяненне парадку фарміравання назіральнай рады і прызначэння кірауніцтва грамадскага тэлебачання.

Да польскага досьведу, думаю, варта прыгледзеца і нам.

P.S. Анджэй Вайды і інекалькі іншых выбітных дзеячоў культуры падпісалі адкрыты ліст з заклікам байкатаваць грамадскасе тэлебачанне Польшчы - TVP на знак пратесту супраць альтысемітызму, ксенафобіі і расізму. "Пане прэмьер-міністр, Вам не сорамна, што TVP кіруе альтысеміт"? - задаюць пытанне аўтары ліста, апублікаванага б.красавіка ў польскай "Gazecie Wyborczej". Сярод тых, хто яго падпісаў, акрамя Анджэя Вайды, адзін з быльых кіраунікоў паўстання ў Варшаўскім гета ў 1944 годзе Марэк Эйдэльман, рэжысёры Агнешка Холанд і Казімеж Куц, паэтка Юлія Хартвіг, актор Ян Навіцкі і іншыя. Усе яны заклікаюць супрагадзянаў не глядзець праграмы TVP з траўня - ў Дзень Канстытуцыі Рэчы Паспалітай.

МАКСІМ ПЕШКА.

**КАЛІ ВЫ ХОЧАЦЕ ЧЫТАЦЬ НАШУ ГАЗЕТУ Ў ІНТЕРНЭЦЕ І Ў PDF-ВЕРСII,
ЗАХОДЗЬЦЕ НА САЙТ WWW.SVABODABY.NET.**

**КАЛІ ВЫ ХОЧАЦЕ АТРЫМЛІВАЦЬ PDF-ВЕРСІЮ ГАЗETY,
ПАВЕДАМЦЕ НАМ НА E-MAIL info@svabodaby.net ВАШ ЭЛЕКТРОННЫ АДРАС.**